

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

اصول فقه (مظفر)

طرق احراز قول معصوم (۲)

جلسه ۳۵۰

استاد شفیعی

طرق احراز قول معصوم در بین مجمعین (۲)

طریقه سوم: طریقه الحدس

با تتبع در آراء علماء عصر حضور و اعصار بعدی، اجماعی مشاهده می‌کنیم، که ظاهراً دلیلی - آیه یا روایتی - برای اثبات آن وجود ندارد، لذا طبق قاعده حدس، می‌توان گفت: منشاء این توافق؛ آیه یا سنتی است، زیرا در غیر این صورت چنین اجماعی محقق نمی‌شد.

مخالفت قاده

در طریق سوم مخالفت، مطلقاً قاده است چرا که:

مخالفت مجهول النسب: احتمال دارد شخص مخالف، خود معصوم باشد و برای اینکه حق مکتوم نماند،

بصورت ناشناس حکم را بیان می‌کند.

مخالفت مجهول النسب: دیگر عنوان اجماع (اتفاق جمیع) محقق نمی‌شود.

طریقه متاخرین در مورد اجماع

این اجماع و این طریقه را اکثر متأخرین پذیرفته‌اند.

تقریر اجماع و عکس العمل معصوم:

الف: معصوم تأیید می‌کند؛ در این صورت نیازی به اخذ اجماع نیست، قول معصوم حجت است و همان

اخذ می‌شود.

ب: معصوم ردع می‌کند؛ با ردع معصوم دیگر مجالی برای حجیت و اعتبار اجماع باقی نمی‌ماند.

مرکز مجربان امام صادق علیه السلام

ج: معصوم سکوت می‌کند؛ با وجود شرایط تقریر - عدم تقیه و ... - سکوت معصوم دلیلی بر صحت این اجماع خواهد بود.

شرایط حجیت تقریر معصوم

ImamSadiq.tv

۱. مسأله در مشهد و مسموع معصوم واقع شده و ایشان سکوت کند.

۲. سکوت معصوم بدلیل ضیق وقت نباشد.

۳. احتمال خوف و تقیه وجود نداشته باشد.

۴. یاس از قبول قول معصوم وجود نداشته باشد.

آراء علماء و حجیت اجماع

كان السيد المرتضى يرى انحصاره في الطريقة الاولى (الطريقة التضمنية) أي الاجماع الدخولي.

والشيخ الطوسي يرى انحصاره في الطريقة الثانية لاقوال (طريقة قاعدة اللطف).

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv